

Teaching tomorrow 's Family Doctors: Keeping patients close at heart in the digital era

EURACTin 4. koulutuksen kongressi Romaniassa huhtikuussa 2026

Yli 200 yleislääketieteen opettajaa ei voi olla väärässä, kun taputamme seisten puolalaisen medisiinarin keynote-luennolle idyllisessä Moldovan rajan lähellä olevassa lasin kaupungissa Romaniassa; tulevaisuuden yleislääkäreiksi on jo kasvamassa medisiinareita, jotka näkevät osaamistarpeita jopa paremmin kuin moni kouluttaja konsanaan. Kaksipäiväinen kongressi oli pakattu täyteen yle-opetukseen liittyviä innostavia työpajoja, suullisia esityksiä, paneelikeskustelua, postereita ja keynote-luentoja. Kaikkia 184 abstraktia ei voitu edes hyväksyä mukaan.

WONCAN alainen yleislääketieteen kouluttajien verkosto EURACT kokoaa opetuksesta innostuneet kollegat kaikkialta Euroopasta. Näissä kongresseissa yleinen ilmiö on iloinen hämmästys siitä, että jaamme niin helposti yhteiset arvot; yhteinen aallonpituus löytyy, ja kotoisassa kongressissa keskustelu on helppoa. Toinen yhtä yleinen hämmästys on eroavaisuudet niin perusopetuksessa, erikoislääkärikoulutuksessa kuin jatkuvassa ammatillisessa oppimisessa. Kun Romaniassa vielä puhutaan ”vaikeista” potilaista, Skandinaviassa pyrkimys on monialaisen oppimisen ja potilaiden osallisuuden lisääminen.

EURACTin perusopetuksen komiteassa olimme syventyneet eri maiden perusopetukseen, mikä herätti huolen valmistuvan lääkärin valmiuksista toimia lääkärinä. Esityksessäni keskityin 2024 keräämäämme aineistoon lääkärinä toimimisesta opintojen aikana ja valmistumisen jälkeen 29 maassa. Ainoastaan Suomessa, Norjassa ja Latviassa kandi saattaa olla jo lääkärin sijaisena saaden myös palkkaa – tosin Norjassa on Suomea enemmän rajoituksia. Vain Suomessa vastavalmistunut lisensiaatti saattaa tehdä itsenäisesti yleislääkärin työtä jopa etänä. Melkein puolet maista raportoi, että tuore lisensiaatti saa toimia itsenäisesti lääkärinä – tosin aniharvoin yleislääkärinä ja oikeasti itsenäisenä. Perusopetuksen aikana harjoittelua PTH:ssa on 0–21 kuukautta maasta ja yliopistosta riippuen, ja tyypillisesti vieraskielisillä medisiinareilla harjoittelu on vähäisempää. Olipa taas kollegoilla ihmeteltävää eroavaisuuksista ja varsinkin Suomen käytännöistä. Onko potilasturvallisuus vaarassa?

Suomen yle-opettajien edustajana Emmi Lautamatti on solahtanut hienosti EURACTin neuvostoon. Suomalaisia oli mukana kourallinen. Olisiko seuraavassa kongressissamme 2–3 vuoden kuluttua jo iso delegaatio kouluttajalääkäreitä? Esimakua EURACTin hengestä voit kokea jo esim. 29.9.2026 Snowball Symposiumissa kotoa käsin (euract.eu).

SYLYn tuesta kiitollisena

Helena Karppinen

EURACT-neuvoston jäsen ja perusopetuksen komitean pj ad 2024